

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1233
Toplantı Tarihi/Sayısı : 30.5.2023/32
Karar Numarası : 2023/496
Başvuran : N. D.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Türkoğlu 1 No'lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; başvuranın hastane sevkinin yapılmamasının ve ilaçlarının yenilenmemesinin kötü muamele yasağına aykırılık teşkil ettiği iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Uzun süredir cezasını infaz ettiği için kronik rahatsızlıkları bulunduğunu, kulak ve göz problemleri nedeniyle 3 ay civarı bir süredir hastane sevkini gerçekleştirilmediğini,

b. Üç çeşit prostat ilacı olduğunu, ilacının bitmiş olduğunu Kurum idaresine bildirmesine rağmen üç dört gündür gelmediğini ve gelip gelmeme durumunun da belirsiz olduğunu, ... isimli ilacının altı ayda bir yenilenmesi gerektiğini ancak yedinci aya girilmesine rağmen henüz yenilenmediğini, ... ilacının düzensiz verildiğini, ... isimli likit jelin ise çok kullanılması gerekmesine rağmen ancak on günde yenilendiğini,

c. ... isimli ilaç yerine ..., ... isimli ilaç yerine ise ... isimli ilacın verildiğini ancak söz konusu ilaçların muadil ilaçlar olmadığını, tedavisinin aksatıldığını iddia ederek gereğinin yapılmasını talep etmektedir.

3. Muhatap Türkoğlu 1 No'lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Mahpusun 129 defa Kurum Aile Hekimi tarafından muayene edilerek *lumbarji, üsye, bel fıtığı, boğaz ağrısı, gastrit, vitamin eksikliği, dermatit, eklem ağrısı, karın ağrısı* gibi çeşitli tanılarla gerekli tedavi işlemlerine başlandığı, 7 defa Kurum Dış Hekimi tarafından muayene edilerek gerekli tedavi işlemlerine başlandığı, 9 defa Türkoğlu Dr. Kemal Beyazıt Devlet Hastanesinde bulunan üroloji, dahiliye ve ortopedi polikliniklerine sevki sağlanarak gerekli tedavi işlemlerine başlandığı, 10 defa Kahramanmaraş Necip Fazıl Şehir

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Hastanesi nöroloji, ortopedi, kulak burun boğaz, üroloji, intaniye, cildiye ve beyin cerrahisi polikliniklerine sevkii sağlanarak gerekli tedavi işlemlerine başlandığı,

b. Mahpusun sağlık işlemlerinin titizlikle yürütüldüğü, dilekçe ile talep etmesi hâlinde haftanın beş iş günü Kurum Aile Hekimi ve Kurum Diş Hekimi tarafından gerekli muayenelerinin yapılabileceği, tedavinin aksatıldığına ilişkin iddiaların gerçeği yansıtmadığı ifade edilerek Kurum Aile Hekiminin sağlık raporu tarafımıza sunulmuştur.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle; haftanın beş iş günü revire çıkabildikleri iddiasının doğru olmadığı, on beş günde bir çıkabildikleri, 5 aydır ise hastane sevkinin gerçekleşmediğini iddia etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca başvuruların, "*inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulması*" gerekmektedir.

7. Mezkûr Yönetmelik'in 65'inci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında; başvuranın hastane sevkii gerçekleştirilmediği ve ilaçları yenilenmediği için kötü muameleye uğradığı iddiası konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

9. 13/12/2004 tarih ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 27'nci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Hükümlü, sağlığının korunması ve salgın hastalıkların önlenmesi için gerekli ve alınmış tedbirlere uymak, kişi sağlığı için tehlike doğuran durumları gecikmeksizin kurum yönetimine bildirmek, kendi ve içinde yaşadığı ortamın temizliğine uygun davranışlar göstermek zorundadır."

10. 5275 sayılı Kanun'un 71'inci maddesi şöyledir:

"Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir. Bunun için hükümlü öncelikle kurum revirinde, mümkün olmaması hâlinde Devlet veya üniversite hastanelerinin mahkûm koğuşlarında tedavi

ettirilir.”

11. 5275 sayılı Kanun’un 78’inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası şöyledir:

“Kurumun sağlık koşullarının düzenlenmesi, hükümlünün acil veya olağan muayene ve tedavisi kurumun hekimi tarafından yapılır. Genel veya hastalık nedeniyle yapılan tüm muayene ve tedavi sonuçları, sağlık izleme kartına işlenir ve dosyasında saklanır.”

“Sağlık Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile üniversitelerin sağlık kuruluşları, hükümlülerin tedavileri bakımından gerekli yardımları yapmakla görevlidirler.”

12. 5275 sayılı Kanun’un 80’inci maddesi şöyledir:

“Hükümlünün sağlık nedeniyle hastaneye sevkine gerek duyulduğunda durum, kurum hekimi tarafından derhâl bir raporla ceza infaz kurumu yönetimine bildirilir.”

13. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), bir kötü muamelenin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) 3’üncü maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için belli bir şiddet seviyesine ulaşması gerektiğini; bu asgari seviyenin göreceli olduğunu; vakadaki muamelenin niteliği ve bağlamı, icrasının şekli ve yöntemi, süresi, fiziksel ve ruhsal etkileri ve bazı durumlarda mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu gibi koşullara bağlı olduğunu ifade etmiştir (*Bouyid/Belçika*, B. No: 23380/09, 28/9/2015, para. 86).

14. AİHM, tıbbi bakımın mevcut olmadığı, ertelendiği ya da başka şekilde yetersiz olduğu yönündeki dayanaksız bir iddianın Sözleşme’nin 3’üncü maddesi kapsamında bir meseleyi ortaya çıkarmada yetersiz olduğunu, inandırıcı bir şikâyetin idarenin tıbbi tedavi sağlama konusundaki başarısızlıklarını açıklayabilecek bilirkişi raporu gibi bazı delillere dayanması gerektiğini belirtmiştir (*Krivolapov/Ukrayna*, B. No: 5406/07, 2/10/2018, para. 76)

15. Başvuran 3 aydır hastane sevkinin gerçekleştirilmediğini, ilaçları bitmesine rağmen yenilenmediğini, muadil olarak verilen ilaçlar muadil ilaç olmadığı için mağduriyet yaşadığını iddia etmektedir. Kurum, mahpusun 129 defa Kurum Aile Hekimi tarafından, 7 defa Kurum Dış Hekimi tarafından tedavi edildiğini ve 16 defa da hastaneye sevkinin sağlandığına dair Kurum Aile Hekimi tarafından imzalanmış sağlık raporunu tarafımıza sunduğu görülmektedir. Bununla beraber mahpusa verilen ilaçların alması gereken ilaçların muadili olduğu görülmektedir. Mahpusun revir, hastane ve ilaçlara ulaşım konusunda genel olarak sıkıntı yaşamadığı, ceza infaz kurumlarında tıbbi yardım sağlanması gerekliliği olmakla beraber tıbbi yardım sağlanırken kısa süreli gecikmeler olabileceği, söz konusu gecikmelerin basit ihmalleri meydana getirdiği ancak kötü muamele yaratacak belli bir şiddet seviyesine ulaşmayacağı, somut verilerden mahpusun tıbbi yardıma ulaşabildiği ancak aksinin ispat edilemediği ve sayılan nedenlerle kötü muamele yasağının ihlal edilmediği değerlendirilmektedir.

16. Sonuç olarak; başvurunun yerinde olduğu, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 65’inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında kötü muamele yasağının “ihlal edilmediği” kanaatine varılmaktadır.

V. KARAR

1. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,
  2. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
  3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,
- 30/5/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alışan TİRYAKİ
Daire Bařkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŐ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye